

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI és VEGYES TARTALMU MEGYEI KÖZLÖNY.

Megjelenik hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Hirdetések és előfizetések fölvetetnek s egyes számok kaphatók helyben:

Muzsik és Parties könyv- és könyvnyomtatás, Schön A., Hecht M. könyvkeresked.-ben, Hay S. dohánytözsdejében, valamint hirdetések s nyilttéri közlemények egy a fővárosi mint a külföldi összes hirdetési irodákban.

Egy szám 10 kr.

ELŐFIZETÉSI DÍJ.	
Helyben Részben előre:	
Egész évre . . .	8 frt.
Fél évre	4 "
Negyed évre	2 "
Vidékre postán külföldre:	
Egész évre	9 frt. — kr.
Fél évre	4 " 50 kr.
Negyed évre	2 " 25 kr.
Néptanítóknak helyben:	
Egész évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 " — "
Negyed évre	1 " 50 "
Néptanítóknak vidéken:	
Egész évre	7 frt. — kr.
Fél évre	3 " 50 "
Negyed évre	1 " 75 "

Szerkesztési iroda és kiadóhivatal:
Csendes-utca, Tóth-féle házban,
hová minden a lap szellemi részét illető közlemény, az előzetesek és hirdetések is küldendők.
Bérmintion leveleknek fogadtatnak el. Kéziratok nem adtnak vissza.
Szerkesztési értékezhelm:
d. e. 11 óráig 12-ig és d. u. 5-10-ig 6 óráig.

A tanév kezdetén.

A vakáció olyan gyorsan tova-
röppent.

Kis és nagy diákok ismét körül-
döngik a tanépületeket, mint méhek
a kást.

Beiratás, tandíj, új könyvek, új
leckerend, egy felsőbb osztály, egy
másik tanító, vagy tanár, — ez jel-
lemzi a tanév kezdetét. — Vajjon
a tanító és tanár urak gondolkodtak-e
a vakáció alatt hivatásuk betöltéséről?
Hasznosították-e szerzett tapasztalatai-
kat? Megfelelnek-e valamivel jobban
a paedagogia követelményeinek? — Ez
a kérdés!

Ha csak fáradt egykedvűséggel
foglalkál a khatadrát, hogy a kiswa
bott időt eltöltök, semmivel sem nyu-
tva többet tanulóknak a mult évbeli
tevékenységüknél, semmivel sem lévén
okosabbak a tanítás mesterségében,
akkor osztályuk stagnálni fog s a ta-
nügy nekik mit sem fog köszönhetni.

A tanító s tanárnak évről-évre
haladnia kell, hogy hivatása magaslata-
ra jusson.

Többet kell tanulnia, mint tanít-
ványainak, hogy kötelességet teljesít-
hesse. A régi kerékvágásból lassanként
ki kell emelkednie s új nyomot fe-
dezni föl, melyen haladva a társada-

lomnak szükséges új eröket tudjon te-
renteni.

Meg kell ismernie nagy hivatását,
mely abból áll, hogy egy új generációt
adjon az emberiségnek, újja alkossa a
társadalmat, melynek kidölt tényezői
helyébe új oszlopokat erősít be.

Ó az erdész, a ki a régi, elcsene-
vészett, korhadtt fák helyébe friss cse-
metéket ültet.

Rajta áll, hogy az új erdő rende-
zettebb legyen a réginél.

Ily magas szempontból kell mér-
legelni az állását, s így irányban tűzni
ki tevékenységi programját, — hogy
kibontakozva a régi iskolamesteri cha-
lonszerű tanmódszerből új alapokra fek-
tethesse nevelési rendszerét.

Fájdalom, — ehhez tanítóink s
tanáraink nem eléggé bölesek még.

Tanítóink közül alig ismerünk
egyet-kettőt, ki tisztában volna-e hi-
vatásával, ki öntudatosan teljesíténé
föladatát.

Tanáraink legnagyobb részben
eszközök, behelyezve a tanügy sokágu
szeketébe, hogy elegendő kép megfe-
lelték kötelességeiknek, ha pedáns szí-
gorsággal tömök tanítványaik fejébe
szaktudományukat. Mindegyik arra tö-
rekszik, hogy saját szakfeladása érje
el a kívánt eredményt.

látás, nem hallasz engem, hogy kéréseimet
figyelemlre sem melatod?"

A báróné nem fogadta el kezét, hall-
gatva nézett a földre, azután egy lépést
hátrált s majdnem gúnyolód, de reszkett
hangon szölt, miközben nemesek egyedül
a nap voná be mély pírral szép arcát:

„Meg mindig nem tud saját kérdéseire
felelni, báró ur? On akar tölem igazságot,
hiszen a mit mond, az mind hazugság s
tudja is különben a válaszfalat, mely ben-
nünk egymástól elitavolt. És miért kérde-
zem? Kérdezi-e a szultán megvásárolt
rabnőjét, hogy miért nem ajándékozza őt
meg bizalmával? Vagy talán azt hiszi, hogy
bizalmat gerjeszt bennem, ha ily alatomo-
san jár utánam és minden lehetemet oly
gyanakodóan megfigyeli? Szabad akartam
lenni és kényeztetettek, szabad szivemet
annak akartam adni, a kit magamnak vá-
laszték. Nem kérdeztek, vajjon szeretem-e
önt, parancsoltak és nekem engedelmessked-
nem kellett. De uram, én nem vagyok árú-
czikk. Nem akarok lenni az. Engedelmes-
kedtem, a mint ezt tölem követelték, az ot-
tárnál kezemet nyújtam önnek — tovább
semmi követelni valója nincs tölem és nem
is követelhet, ha becsületes ember. Ezt
ön jól tudja és mégis kérdezi; ez az első
lépés, a mely elválaszt bennünket, a má-
sodik meg borzasztóbb!"

A számtan előadója azt hiszi, hogy
csak a számtudomány az, mely bol-
dogit, a görögnyelv tanára semmire se
becsüli tanítványát, ha görögül nem
tanul jól, s a szépirodalom tanára egye-
dül az ő előadásait tartja a műveltség
elnyeréséhez föltétlenül szükségesnek.

Igen, kövesén vannak, a kik tisz-
tában lennének azzal, hogy mire szolgá-
lának a középiskolák?

Eltevelygének amaz eszme világá-
ban, hogy a középiskola alapvetője a
tudományos képzettségnek.

Ök ezt úgy fogják fel, hogy a ta-
nulóknak a középiskola minden tantár-
gyat kifogastalanul kell elrealtálnia,
hogy felsőbb tanoktatásra legyen ké-
pesítve.

Nem tudnak fölemelkedni ama
magas nézpontra, melyről tanítványai-
kat szemlélve, beláthatnak, hogy a kö-
zépiskolának nem célja maradó
tudományos készütséget nyújtani a
társadalomnak, a minthogy ez nem is
képzhető. Mindaz, a mit a közép-
iskolák nyújtanak, eloszló köd, melyből
a hajlamok s tehetségek kiválasztott
irányra lép előtérbe.

A ki a matematika iránt érzett
legtöbb hajlamokat magában, az a kö-
zépiskolából csak matematikai alapot
hoz magával, a többi szaktudomány

alapelveit lerázza magáról, mintha soha
szinét se látta volna. A ki nyelvészetre
érez tehetséget, felejtí a matematikát s
phisikát stb.

S hány igazán szép tehetség
sülyed el a tanári pedanteria hi-
nárjában, nem tudva előre haladni,
mert a mik iránt sem tehetség, sem
hajlamokkal megáldva nincs, azokat
is epoly merev szigorral akarják be-
leönteni, mint a mely szaktudomány
iránt lelke fogékony.

A tanárok még nem jutottak odáig,
hogy tanítványaik egyéniségük, kha-
rakterük, hajlamaik szerint bíralni tud-
ják, hogy méltányolhassák fejlődő te-
hetségüknek egy határozott irányban
való haladás-vágyat, s elnézők legye-
nek tehetetlenség iránt ott, a hol in-
dividualis fogékonyaságuk eltompult, s
megmozdíthatatlan.

De kevésbé vannak tisztába azzal,
hogy mit használják tanári jogarukat
a klasszifikáció terén. Különösen nagy
tévedésben vannak, midön azt hiszik,
hogy meg vannak áldva azzal a diva-
náló képességgel, hogy kimondhassák,
miszerint egyik vagy másik tanuló
nem hivatott a tudományos pályára,
midön azt észlelik, hogy egyik vagy
másik tantárgyból nem akar, vagy
nem tud semmit se elemészteni.

A „Zombor és Vidéke" tárczája.

A nászutón.

— Novellate. —
Németből: Szabadka Gyula.
(Folytatás.)

A báró még mindig ott állt rejteke-
ben azon gondolkodva, hogy mit tevő le-
gyen? Ekkor Amélie büszke alakját a le-
áldozó napnak bíbor világában átszelle-
mülve látá az oszlopok árnyéka közül ki-
fellegben. Gyorsan közeledett azon hely
felé, a hol a báró állt, azon szándékkal,
hogy ő is a tanárya menjen.

A báró már nem bírta tovább, elébe
lépett.

„Amélie! szölt a báró erőltetett han-
gon, kezét feléje nyujtva, „bűnösnek é-
rzem ugyan magam, hogy téged követlek
és de Lafontaine társalgásodat meglessem.
Bocsáss meg, — de adj feleletet kérdéseimre.
Nem a festő balgatat szenvedélye szölt be-
lölem. Jögom van ahhoz, hogy töled felelet-
tet követeljek, egy feleletet, melytől mind-
kettőnknek sorsa függ. Ez talán az utolsó
pillanat, melyben egymással így szemközt
állunk, szemben egymással e magányban,
melynek tisztelete és széntsége igazságot
követel tölem és töled. Kérlek tehát, miért
fordulsz el tőlem, miért idegenkedel tölem
Amélie? Mit vételem ellened, hogy nem

„Amélie! kiáltott a báró, „utolsó sza-
vad ez?"

„Utolsó. Hagyjon magamra, mint egy
kegyet úgy kérem ezt öntől. Ez az első
kéres, a melyért könyörgök önöz s remé-
lem, hogy nem könyörgök hasztalanul. Ké-
rem, hagyjon magamra!"

A báró megrázkódott. Egész lényén
látszott a keserű lemondás. Olyan csodála-
tosan hangzottak e szavak, bátran és esí-
pösen ugyan, de mégis oly fájdalmas gúny-
nyal és kényeztetéssel. Szavai fájdalmasak
büszkéek és megvetőek, de sötét szemei
megsém valának haraggal telve, csak pa-
naszoló kifejezéssel, mely bocsánatot látszik
kérni.

Midön a báró fölnegett, Amélie már
nem volt ott. Üres volt a hely, a hol vele
beszélt. Elbágyadva ült egy pompás szo-
bortörödre és ott búslakodott. Pár perc
mulva hallá a báróné szöglődő paripájának
patacsörgését a kavicsos úton. Maga köré
tekintett. Az est beállt. Kiszéretiesen emel-
kedtek fel körülötte homályos árnyéktöme-
gek. Mint a lebulott esillagnak panaszos is-
ten szöglődje vonult keresztül egy halk es-
teli szöllőhelelet a Poséidiontemplom föl-
ségein csöndjén.

„Isten hozzád éltem napja, Isten hoz-
zátk szerelmem álmai, boldogságom álmai,
— örökre Isten „hozátk!" szölt a báró
söhajtra."

Ö maga se tudta, meddig ült ott, csak-
hogy a csilagos éjben ment lass. A mint a
lépcsőkön megfordult, látta a kastély ol-
dalszárnyán Amélie hálótermében a lámpát
égni. Az ablakhoz ment. A róssapiros fű-
göngy egyik redőjén keresztül megpillantá
a szeretett asszonyt. Fehér hálóruhában fe-
kűdt a saphán felbonított hajakkal; egy
érem volt kezében; fejét karjára támasztva
könyveivel áztatta halovány arcát. De kinek
arczépe lehet az éremben?

Miért sir? A báró szözbájába
csöndesen, nesztelenül, hogy álomra hajtsa
fejét; de az édes álom nem jött, hogy se-
lyemlőgy szárnyával becuklja a báró lau-
kad szemét. Föl, alájárt tehát hálótermé-
ben, olykor-olykor az ablakon tekintett
kifelé, míg nem a hajnal fákó fénye szür-
küllött termében. Akkor lefekűdt.

Mint a sebzett oroszlán, a báró is
fölkereste rejteket. A Pástumban történt
találkozás óta nem kereste többé nejének
jó indulatát. De hol a szerelem mozgatja
éltünk hajódnak kormányát, ott egy erő-
sebb kéz is, mint a mi fiatal báróné, ki-
tér könnyen és szivesen a megjelölt útról
és minden könnyű, leuge fuvalom, mely
innen vagy amonnan kap a vitorlába, más-
más irányt ad a menésnek.

Előtte Amélie asszavainak hangja a
Pástumnál történt párbeszéd alkalmával

De é divinaló képességet még csak nem is használják észszerűen, hogy következményeit a társadalom jóvá tehesse. Mert megbuktatják a felsőbb osztályok tanulóit, kikből a társadalom többé nem képes hasznavehető elemeket alkotni, kikből szellemi proletárok lesznek.

Tanáraink között új, magasabb szellem fog lábra kapni.

Vannak már öntudatos tanáraink, kik a társadalomnak jövőjei tudnak lenni, midőn hivatásukat bölösen s nemesen töltik be.

Hogy ily tanáraink lesznek, hogy a mult nehézsék, tehetlen paedagogusai lassanként ki fognak veszni, hogy középiskoláink már rövid idő alatt a kor színvonalán fognak állani, e reményben üdvözöljük tanférjainkat az új tanév kezdetén s kívánjuk nekik erőt, s kitartást hivatásuk betöltéséhez!

A topolyai régészeti lelet.

E b. lapok mult (71.) számának hírvetében a többi közt ezek foglaltattak:

„Topolyán a szabadkai határban (?) Kis Ábel földbírtokos bírtokán véletlenül egy csontvázat ástak ki, melynek mindkét karján egy-egy vörzsről készült primitív rovatkolt díszített ellátott karpereczet találtak. A lelet, mely avar eredetre mutat a bácsodroghmezei történelmi társulat bírtokába ment át.”

E közleményre nézve addig is, míg a történelmi társulat a lelet pontos leírását vagy archeologiai magyarázatát nem adná, a következőket kell a megyei régészet érdekeinek megjegyeznünk. Készenlőnk a vármegyénk területén eddig előfordult analogiák nyomán nem merjük hinni, hogy a kérdéses karpereczek tiszta vörzsről volna a készítésük, hogy a karpereczek vizsgálója nem volt képes a bronzot a réztől megkülönböztetni. Mert tudni kell, hogy a régi bronzot a régi vörzsről szabad szemmel még a gyakorlott régészek sem

tudják megkülönböztetni; sőt a világhírű tudós, Luthbock, a mai napig sem hajlandó hinni, hogy tiszta réz leletek Magyarországon előfordulhassanak.

Pulszky Ferencz az érdem, hogy a magyarországi régészeti tudományban ma már megdönthetetlen axiómává vált. Ő bizonyította be, hogy nálunk egykor rézleletre is létezett s így nincs kizárva annak lehetősége, hogy a topolyai karpereczek csakugyan rézből valók. Fel téve azonban azt, a mit — ismételjük, — mi résünkörül nem hiszünk, hogy t. i. e lelet valóban rézből készült, a fentebb közölt sorok írja nagyon is hibázott akkor, a midőn a karpereczeket az avarok korából valóknak mondja. Látszik az állításból hogy a közlemény írja nem tudja, hogy a magyarországi rézleletre a bronzleletre okvetlen megelötte, tehát a réz-tárgyak legalább is fél ezredével régiebbek az avar népél. Az avarok a népvándorlás utókorában lakták hazánkat, holott a régészeti eszközök használata magát a népvándorlás korát is jóval megelőzi.

A topolyai lelet tehát, ha fel tesszük, hogy az csakugyan rézből való, bármely néppel lehet és szabad kombinációba hozni, csak az avarokkal egyáltalán nem.

Dudas Gyula.

A „Magyar közigazgatás” értesülése szerint a törvényhatóságokról szóló 1886. XXI. törvénynek a főispánokra és a főispáni titkári állások szervezésére vonatkozó rendelkezései, — a mint az a törvény indoklásában említve van, — csak 1887. év január 1-ével lépnek életbe, t. i. a főispánok csakis jan. 1-től foglalkozni a törvény értelmében kiszabandó fizetéseket, s ugyanazon naptól kezdődőleg fognak szervezeti a törvényhatóságok egy harmad részében a főispáni titkári állások. A főispáni fizetések, mint értesülünk, az 1881. évi belügyminiszeri költség-előirányzatba már az új törvényben foglalt rendelkezések alapul vétele mellett és arra való tekintettel vannak felvéve, hogy áll-e az illető törvényhatóságban a főispánok természetén lakás rendelkezésére. Hogy melyek maradjanak, illetőleg legyenek egyesített főispánok, az iránt is intézkedés fog történni az év vége előtt.

ora járásnyira van a kastélytól, egy órányira pedig Atranitól.

A mint egy boszros helyről, a fenyők sűrűségéből kilepett a báró, szürke óriási köepület előtt megpillantá nejet legnagyobb meglepetésére, ki vagy husz lepesnyire a toronytól és a egykori földvárca bemosodott töredékei ülvé e regényes romnak lerajzolásával foglalkozott.

Most ő is észrevette a bárót. Összeaszede erre gyorsan rajzmappáját s néhány rebus lepesei előtt a hatalmas toronyfalnak felig összedőlt kapujában.

A báró szándeke beteljesedni látszott. Itten szoljanak egymashoz — utójára!

Neje után sietett, könnyű lepett hallá meg subogó a nedves falcsopokokon, melyek talán már századok óta nem jart senki. A felszálló por, a lepesének sulya alatt lehorgó körtörmekek és vakolatdarabok, az oszlopoktól kiverett baglyok sivítása s a keskeny lepesokban a homályosság nem akadályozta őt. A rotundum már világszög látszott; a nap szemkaprattatva tényleg jata nejelek kizsádat, kipruiat arczát, a ki jobban eiesodálkozott, mint megjejt. Meg áramon lepeso, — s akkor mogri erze az általa levőt és magát sülyedni. Egy ket-segbejtő ugrással tonu turnett, két kezével a belső falban levő resben kapaszkodott, s hata negett egy borzasztó recsegést hallott, mely mintegy visszhangzó mennydörgés megrázkódtatta a toronyt egész alapjáig. Halára ijedten tekintett vissza: egy portól kezdődött s at nem látható óriási felhő, egy mlyesség, egy hozzáférhetetlen feneketlenség, mely fele a denevérek és más ragadozó madarak raja szökött, ásító

Főispáni titkári állás ez idő szerint 12 főispán mellett van szervezve és pedig Abauj-Torna, Bács-Bodrogh, Bereg, Brassó-Szabolcs, Fogaras, Hajdú, Hont, Kis-és Nagy-Küküllő, Nógrád és Nyitra, Pest-Pilis-Solt és Kis-Kun, Pozsony, Szolnok Dobokamegyék főispánjai mellett, ezek most az új törvény rendelkezéseinek megfelelőleg újból szerveztetnek, s ezekhez az első évben még mintegy 15 egészen új főispáni titkári állás fog betöltetni.

Az ipartörvény revíziója.

El kell ösmernünk, hogy Magyarország legmozgékonyabb elemeit az iparosok képezik. Az iparosok egy pár nap alatt országos mozgalmat képesek inszenzorálni, elegendő egy jelszó, ha a körül csoportosuljanak az összes iparos körök. Tagadhatatlan, hogy a mozgékonyaság, az örökös ébredés és resen állás bármely osztálynak előnyére válik, de ha a mozgalmaknak nincs szilárd alapjuk, ha az agitációk nélkülözök a rendszert, akkor sok esetben inkább károsak.

A magyar ipartörvény — legyen az jó vagy rossz — az iparos körök befolyásával alkotottat 1871-ben és módosítottat 3 év előtt. A magyar kormány — nem csak a mai, hanem az előbbi kabinetek is — mindig szabadelvű kereskedelmi és ipari politikát követett és minthogy a hetvenes évek elején az iparos osztály körében is szabadelvű hangulat uralkodott, mi sem volt természetesebb, minthogy az első ipartörvény a szabad ipar proklamálta Magyarországon. Bekövetkezett azután az 1873-iki gazdasági és pénzügyi válság, majd ismét a gazdasági lendület alatt különös kedvezmények biztosítása mellett a gyárripar lendülete és a kezi vagy kisipar helyzete ezalatt egyre kedvezőtlenebbé vált. Az iparosok, a helyeti, hogy kedvezőtlen állapotok valódi okait keresték volna, az egész baj kuforrását az ipartörvény szabadelvű szabályainak fedezték fel és minthogy az iparosok, mint mondtuk, mozgékonyak, csakhamar megindult az agitáció az ipartörvény ellen.

A mozgalom eredménye egy országos iparos kongresszus volt. A kongresszus megtartott, de meg külső sikere sem volt, mert egész szervezete el volt tévesztve

tozott merev szemek elé. A lépcsőzetről csak még a három legfelsőbb lépcső fügött eresztékében, de a nehézség törvényét követve, ezek is aggodalmas szemek előtt a mélységbe zuhantak s eltűntek a sírűregben s egy néhány fájdalmas feszültség töltött percz múlva haragot a tompa, barátságatlanul visszhangzó záibongás, miután a talajhoz verődött. Erre zajtalan csend következett.

Csak midőn e borzasztó, reménytelen helyzet, a melyben most ő és neje volt, tiszta lón előtte, bátorkodott arczát lassan Amelie felé fordítani. Amelie tordelt, szemek keresztesül borzadtak; a földeten tetőn keresztül az ég s a nap nézett reája, mely utóbbinak vakító fénye elviselhetetlenül égett . . .

IV.

A báró egy ideig mozdulatlanul állott, és majd maga elé e homályos mélységbe, majd pedig Ameliere tekintett, ki még mindig arczát kezébe rejtve a fal mellett térdelt.

A báró lassan közeledett feljő. Csak midőn megerinté karját, emelkedett mohón fel Amelie.

„Könyörüljön!” kiáltott elfojtott hangon, kezét fejeje tartva — „csak most ne szoljón. Nézzen körül, hogy nincs-e itt valaki a közelben, a ki bennünket meghallgatná és segítséget hozná.”

A báró nyugodt tekintettel nézett néjére, ki előre saemitt a földre szegézt.

„Igen,” szólt később komolyan, „semmit sem akarunk elmulasztani arra nézve, hogy megneuenkedhessünk miattad Amelie,

Annál nagyobb sikere volt az 1878-ban tartott második iparos kongresszusnak. A vígadó nagyterme a pünkösdre összehívott kongresszus tagjait alig volt képes befogadni és a kongresszus erkölcsi sikere már biztosítva volt az által is, hogy az eddig egymással ellentétes véleményben volt iparos vezetők, legalább a kongresszus tartására, egymással kibékültek. — Pár év előtt még lehetetlenségnek tartották volna, hogy Ráth Károly, Mudrony Soma, az azóta elhalt Streitmann, Gelléri és Bakay elfogadjanak egy és ugyanazon határozati javaslatot, de a második iparos kongresszus megtette ezt a csodát.

A második iparos kongresszus tehát külsőleg sikerült, a határozati javaslatok elfogadattak mind, felterjesztések intézettek a kormány, országgyűlés és hatóságokhoz. utóbbiakhoz, hogy a kongresszus határozatait felrattal támogassák és a kongresszus után alig volt az országgyűlésnek ülése, melyen az elnök be nem jelentette volna X vagy Y vármegyé felterjesztését az ipartörvény tudósítására vonatkozólag.

A tömeges feliratok végre megtették hatásukat, a kereskedelmi miniszteriumban módosították az ipartörvény egyes §-ait és az utolsó képviselőválasztások előtt az országgyűlés elé került a módosított ipartörvény. A módosított törvény nagyon kevésbé tért el az eredetitől és az iparosok nyilatkozatát adtak elégtelenségüknek. Ezt az elégtelenséget az ellenzéki pártok fel akarták használni választási czelokra és egészen az iparosok álláspontjára helyezkedtek. Azonban a kormány is tudta, hogy új választási campagne előtt áll, észrevette az ellenzék sakkuzásait és ennek következtében Matlekovits államtitkár már a bizottsági tárgyalásokon kijelenté, hogy a kormány kész hozzájárulni az iparszabadság nagyobb mervű korlátozásához, de csak kísérletekpen, mert alig hihető, hogy az iparszabadság megszorítása egyszerre olyan jöletet teremthessen, minőt az iparos osztály vár. —

Igy jött létre a mai ipartörvény és már két év után ép oly nagy az elégtelenség, mint annak előtte. És ez természetesen, mert nincs az az ipartörvény, mely kedvezőbbé tehetné az iparosok helyzetet,

— én már nem törődöm életemmel, csak az örök nyugalommal.”

E szavak után a könyöklőhöz lépett s kihajolt egész felső testével, mindenféle szettetkintett, hogy valakit láthasson és azt megmozdítsa.

Hasztalan igyekezett! Alattuk körökörül melyen hegyeztek a fák zold sudarai, pompás sziklák, mely érvények s előtűk a csillámú tenger feláthatatlan felszínre, de sehol egy emberi láb, hogy egy kilástást haljón. — Megis, itt jön valaki a partra föl — valóban! De ez nem hall semmit, folytatással a földre tekint jobbra és balra. Egy öreg anyóka ez, ki orvosi füvetek gyűjt. A báró hangosabban kezd kiabálni, már hangját is megerítette; most ketten kiabálnak együttesen — de mindhiába! Az anyóka lassan, gondatlanul hárad el a víz sír előtt, a hol két élő néz szembe a bizonyos halállal.

Minden erejökkel egészen a kimerülésig kiabáltak fölvalta, majd meg kényő-jóbotgatással akarták tudniukra adni, azoknak, kik talán általok észre nem véve vonulnak át a hegyeken. Semmi remény; sehol egy jejt, mely őket megerítette volna, nem lehetett látni! Este lett így; s nap teledözött. E szomorujateköt senki se látja. Páradtan, kimerülten léteket le bizonyos távolban egymástól. Nem gondoltak arra, a mi őket oda lent talán örökre elválasztja, hanem csak az életveszélyre, melynek mindketten ki voltak téve; csak egyhányszor sórt váltottak egymással, egyhányszor szót öl halkan, oly süttova, hiszen egyúttal halálos betegokt láttak, kik haláloságyukon ülnek. Így köszöntött be hozzájuk az éj, —

örömet keltő akkor, a midőn oly jelenséget vett föléssre, mint a „Remény” szépirodalmi képes hetilap. E lap nemcsak az irodalomnak válik díszére és javára, hanem a hasai nyomdászataknak is. Oly fényes kiállítást, milyennel a „Remény” pompázik, eddigét csakis díszműveknél tapasztalhattunk, de időszaki kiadványoknál soha. S dacára a paszar fénynek, a nagy terjedelmének, a számos művészi illusztrációknak s a tartalom kiváló irodalmi becésének, a „Remény” mégis a legolcsóbb szépirodalmi lap. De a mi mindeseknél jobban ajánlja a lapot, azon ózól, melyért e lap küzd. E lap a magasabb irányú szépirodalom művelésére, az erkölcsi élet nevelésére úgy van szerkesztve, hogy az a magas arisztokráciát, szóval a legkiválóbb isület is kielégíti. Tartalma a következő: 1886—1886. (veszéscikk) dr. Karsch Lolliontól. Remény költemény Endrődi Sándortól. Isten (költemény) Rudnyánsky Gyulától. A görög (elbeszélés) Maslaghly Ferenczről. Vihar után (beszél) Balass Sándortól. Két vándor (költemény) Koltay Virgiltől. Budavár visszafoglalása. (Történelmi leírás) Keleti emlékeimből Suez (Utóírás) dr. Moravitz M. től. Valbriaut (Regény eleven Ágostontól) Francziából dr. Hada István. Heti krónika (humoros heti szemle) Krónikától (Komcsy Lajostól). Irodalom. Különfelek. Hymen Gyászrovat. Talányok. Szerkesztősi telefon. Illusztrációk: XI. Jucsa pápa, Lipót király, Miksa fejedelem, Lajos ögróf, Buda bevételé, egy régi török okmány. — A „Remény” előfizetési ára egész évre 8 ft. A „Remény” minden héten vasárnap jelenik meg 16 oldalon. Munkatársai hazánk legjelesebb írói. Szerkesztősi és kiadóhivatal. Budapest, IV. kiserencziek bazára. Szerkesztőségünknek beküldött a fővárosi körökben is nagy felmúnt keltett „Liszt Ferencz rőpirat.” A rőpirat magyar és német szöveggel, díszes kiállításban je-

lent meg, Liszt Ferencz életrajzán és működésén kívül, a nagy mester jól sikerült arczképét is hozza, Kaulbach eredeti vázlatát után. — A kép, mely eddig egyetlen lapban sem jelent meg, a halhatatlan mestert festő, fantasztikus alakban tünteti fel; a kép egy nagy nyolczadrét nagyságu és oly renek kivitteli hogy bármily szobának is díszére válik. Daczára a költséges kiállításnak a fűzet beszerzési ára oly csekély, hogy e nagy művész szerényebb viszonyok közt élő tisztelői is megszerezhetik. Melegben ajánljuk olvasóink figyelmébe a rőpiratot, melyet 3 drb 5 kros levelhelyeg beküldése mellett küld meg a kiadóhivatal: Grangeret M., vállalata. Budapest, Ferencz József rakpart 2. sz.

Ráth Mór kiadása.

A kiadó ez n fényes Album szövegét oly módon szerkesztette, hogy ezen szöveg az olvasónak magában, az egész darab keretén kívül is érthető, és élvezhető olvasmányt nyújt on, — a nagy brit költő szindarabjainak lehatalmasabb részei vannak tehát ezen Albumban illusztrálva, és terjedelmesen közölve.

Shakspere. A Szent-Iván éji álom. Fordította Arany János. Konewka 24 rajzával. Pompás negyedrét album kiadás fényes nyomdai kiállításban és díszkötésben. 8 ft.

Konewka világhírű. költészet és humorteljes rajzai a Szent-Iván éji álomhoz már eddig is majd minden művelt nyelven számos kiadásban jelentek meg és elragadtatással lettek fogadva. Ezen magyar kiadásom szerencsés volt azokkal Arany János mester fordítását díszítheti, melynek az igen díszes nyomdai kiállítás és rendkívül sikerült díszkötés méltó keretét képezik.

Könyvkötészet.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy Zomborban (iskola-utca, a gőzfűrdő épületben)

könyvkötészetet

berendeztem és kérem engem becses megbízásával támogatni.

3 Teljes tisztelettel

Tranger Rezső.

Az ipar legujabb találmányának csodája!

Rendkívül fontos és nélkülözhetlen az ember jólétére és kényelméhez minden családra, különösen mezei gazdálkodás tej-gazdaság és földbirtokosokra a legujabban feltalált es. kir. egész Európára szab.

Vajkészítő-gép

mely semmiféle ütő-nyomó vagy forrás rendszer, hanem egy egészen új es. kir. szabadalmazott vágó rendszerre alapítva tünteti ki magát. Azért, ha valaki tisztá, hamisítatlan tápláló és jóízű vajat akar, az maga készítheti egész kényelmesen, sőt egy 8 éves gyermek segítségével legfeljebb három percz alatt. A gép tisztítása és széttráka egy minden nyelven kiadott használati utasítás szerint igen egyszerűen, könnyen s gyorsan eszközölhető. Ezen gépen hamisítatlan tejből 5 percz alatt édes vagy savanyu tejfelt s 3 percz alatt a képzeltető legtisztább és legjobb ízű tea-vajat lehet készíteni.

Ha ezen minden tekintetben hasznalható gépnek megvásárolhatását mindenkire nevezé lehetővé tegyem, a következő rendkívül olcsó árakon ajánlom és püdig:

1. szám	15 liter ürmérték,	hőmérővel	a 8 ft.
2. „	10 „ „ „	„	a 11 „ 50 kr.
3. „	25 „ „ „	„	a 35 „
4. „	45 „ „ „	„	a 45 „

Megjegyzés.

Ezen es. k. szab. egészben finom és tartós érezből készült gép minden eddig feltalált gépek között azért érdemel elsőséget, mert tekintettel a vaj-készítményre, ugy minőség, mint mennyiségben mindazokat fölmúlulja és örökösen hű, kitartó és csinos szolgálja a háztartásnak.

Annak bebizonyítására, hogy ezen hirdetésem a valónak megfelel, nyilvánosan kijelentem, hogy bárkinek is visszaadom pénzt, ki ezen gépet a fent jelzett elozelokhoz kötött várokozásainak megfelelően nem találja, de sőt a várokozás fel nem mulla. Tehát minden rendelés közzéhat nélküli. — Küldemények vagy készpénz vagy utánvét mellett eszközölhetnek. Ajánlatok kizárólag utemendők: Az osztr. magyar képviselőseg, általános kivitteli-iroda S. Löw 1. Nordbahnstrasse N° 26. Bécs (An di Oesterr. ungarische general vertretung Univerzal Export Bureau S. Löw 1. Nordbahnstrasse N° 26. Wien.)

Nyiltter.*)

MATTONI-féle
VAS-LÁPSÓ a
VAS-LAPLUG telepaol
Franzensbadban.

Kényelmes pötlök **LÁPFÜRDŐK** helyett.
Szer. aczel és sósú-dak elállítva sz.

CSÁSZÁRFORRÁS-SÓ (Hashajtó).
Széküldés: Mattoni Henrik FRANZENSBAD.

Budapest, Mattoni és Wille-nél.

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Dr. MOLNÁR GYULA.

Felétős szerkesztő és kiadó-laptulajdonos:

40 éven át kipróbált

Anatherin szájjviz

dr. Popp J. G. cs. kir. udvari orvostól

Bécs, I. Bognerasse 2

Orvosi bizonyítványok:

Prof. Oppolzer, kiérdemült rektor magnificus, profess. a es. kir. klinikán Beesben, es. kir. udv. tanácsos stb. — Megvizsgáltam az ön Anatherin szájjvizét — az ajánlásra méltónak találtam. 4—2

Prof. Drasche, a valódi Anatherin szájjvizet, orvosi gyógyszerstályn a es. kir. közkórházban kísérletileg alkalmazta s azt igen czelszerű és kitünőnek nyilvánította.

Dr. Kainzbauer, es. tanácsos, érdemült professzr, ön a Popp-féle Anatherin szájjvizet betegieimnek felette nagy számánál, szájj és fogbetegségeknél rendkívül jó sikerrel alkalmaztam, miután annak vegyítésa alkattárol meg vagyok győződve.

Meg az idült hurutoknál is, felettebb jó hatással van a megtámadott szájj, torok és gége részeknek a Popp-féle Anatherin szájjvizzel való megérintésnek.

Prof. Schnitzler, a Popp-féle Anatherin szájjvizet a szájj, nyak és torok-ür betegségeinél, mint szinte a foghús betegségeinél mindenkor a legnagyobb sikerrel alkalmazta.

Ezen kitünő tulajdonságainál fogva mindenütt méltán kiérdemelt elismerésben részesülő Popp-féle fogszerek valódi es. kir. minőségben

Kapható Zomborban: Saly Antal, Szauerborn Károly és Galle Emil gyógyszer., Heindhofer Rob., Falcione G. és Weidinger S. és Zs.-nél. — Bezdán: Heggyes gyógyszer. — Baján Pöllermann, Nagy A. és Sárkány gyógyszer. — Mollácson Szendrey és Pirker gyógyszer. — Frommer M. — Külán Heints gyógyszer. — Gservenkán Schullmacher gyógyszer. — Apatinban Ráty Ivadár gyógyszer. — Bajonkon Nagy gyógyszer. — Kön-Hegyesen Wirtfeld M. gyógyszer., valamint Magyarország minden gyógyszerárában és nagyobb fűszerkereskedésben.

Utánzások ellen óvatik.

melyhez nemely gyáros folyamodik, a mennyiben olyan czéggjegyeket vesznek föl, mely az enyémét csaknem megközelíti, gyártmányait külsőleg az enyémhez majdnem hasonló állítják ki. Minden tárgy megvételénél kerüik a czégre pontosan ügyelni. Budapest, Bécsben és Instrukción legutóbb is több utánzó s elurástó igen érzékeny pötlőszágra lett a törvény által tiltatva

Üzletmegnyitás!

Van szerencsénk az igen tisztelt közönségnek szives tudomására adni, hogy Zomborban fútozta, Falcione Lorincz házában

Uri- és női-divatáru kereskedést

nyitottunk — Ajánljuk, nagy választékban készletben lévő: férfi- és női felhárnyéket, Derékfűzők (Mieder) utazó-bőröndöket, táskák, esernyők, sétabotok, pipere-, mosdó- fenyűzési czikkék, Dohányzó és szivarozó-szerek. Athleta- és vadászbotok. 10—5

Prágai-keztük,

Kötőpamut, csipkék, szalagok.

Férfi- és női szabók részére minden neven nevezendő czikkék igen kedvező árak mellett.

Magunkat a n. é. közönség becses jóakarataiba ajánlva, vagyunk

kiváló tisztelettel

Stein és Engel.

Brünni szövetek

egy elegáns

őszii vagy téli öltönyre

vegekben 3.10 méter szélességben, mindegyik elégséges egy férfi-öltönynek

4 ft 50 krt a legfinomabb

7 ft 75 krt s sokkal finomabb

10 „ 50 „ a lehető legfinomabb

valódi gyapju

Palmerston és Boj telikabátok számára méterenként 2 ft 50 krtól 5 frtig Loden 2 ft 25-től 3 frtig, nöpszószó méterenként 1 ft 25 krtól 2 ft 50 krtig sztekül mindenkinék postán utánvét mellett a

Feinloch-Fabriks-Niederlage

Siegel - Imhof

Brünn.

Nyilatkozat. A fenti czég szövetei szoliditás s a legizesebb kivittel, valamint tartosságuk által tünnek ki. Arról is jótáll ismert szoliditása s rendkívül képessége hogy csakis a legjobb árak s egészen a választott minta szerint küldetnek. Kivánatra sztekül a fenti raktár.

Mintákat ing'en s bérmentve.

